

Innviðir á Íslandi – Úrgangsmál – Ástand og framtíðarhorfur

Gunnar Svavarsson

Hlöðver Stefán Þorgeirsson

EFLU verkfræðistofu

INNVIÐIR TIL SÖFNUNAR, FLUTNINGS OG MÓTTÖKU

INNVIÐIR TIL SÖFNUNAR, FLUTNINGS OG MÓTTÖKU

INNVIÐIR TIL FREKARI FLOKKUNAR ÚRGANGS, ENDURVINNSLU OG ENDURNÝTINGAR AUK VARMA- RAFORKU- OG ELDSNEYTISFRAMLEIÐSLU

INNVIÐIR TIL FÖRGUNAR

ÁSTAND INNVIÐA– EINKUNNARGJÖF

- 5** Mannvirkið er sem nýtt og uppfyllir allar kröfur og þarfir dagsins í dag. Ekki verður þörf fyrir umtalsvert viðhald fyrr en að mörgum árum liðnum. Viðvarandi viðhaldskostnaður er í lágmarki.
- 4** Staða mannvirkisins er góð. Eðlilegt viðhald þarf til að halda stöðu þess óbreyttri.
- 3** Mannvirkið er viðunandi en staða þess ekki góð. Búast má við umtalsverðu viðhaldi til þess að halda uppi starfsemi þess. Nauðsynlegt verður að leggja í fjárfestingar til framtíðar litið.
- 2** Mannvirkið er illa á sig komið og starfsemi þess í hættu. Krafist er tafarlausra viðbragða svo ekki dragi úr virkni þess.
- 1** Mannvirkið uppfyllir ekki þær kröfur sem gerðar eru til notkunar þess. Þörf verður fyrir úrbætur/endurnýjanir, auk þess sem koma þarf upp nýjum innviðum.

ÚRGANGSMÁL Á ÍSLANDI FÁ
EINKUNN **3**

ENDURSTOFNVERÐ ER **35-40**
MILLJARÐAR KR.

UPPSÖFNUNÐ VIÐHALDSPÖRF
ER **10-15** MILLJARÐAR KR.

FRAMTÍÐARHORFUR

- **Græn ör.** Fyrirhugaðar eru fjárfestingar í viðkomandi innviðum sem gerir það að verkum að þeir muni mæta kröfum og þörfum eftir tíu ár.
- **Gul ör.** Fjárfestingar í þeim muni gera það að verkum að þeir standist væntanlegar kröfur og þarfir eftir 10 ár.
- **Rauð ör.** Meiri háttar hindranir takmarka getu þessara innviða til að uppfylla kröfur og þarfir eftir 10 ár.

ÁSTAND INNVIÐA Í ÚRGANGSMÁLUM

- **Söfnun og flutningur:** Ílát og tæki almennt í lagi. Gáma-móttöku- og umhleðslustöðvar sumar komnar til ára sinna. Fjárfestingarþörf er í ílátum og söfnunartækju sem bæta flokkun.
- **Flokkunarstöðvar:** Vélvæðing minni hér en í nágrannalöndum.
- **Endurvinnslustöðvar:** Þörf á að auka endurvinnslu innanlands sérstaklega með aukinni endurvinnslu lífræns úrgangs.
- **Sorpbrennslur:** Höfum eina brennslustöð sem uppfyllir ekki allar kröfur.
- **Eldsneytisframleiðsla:** Lífdísill er framleiddur úr úrgangsfitu og matarolíu en stórauka má framleiðslu. Metan nýtt að hluta.
- **Urðunarstaðir:** Um 20% úrgangs er urðaður. Það vantar gassöfnun á nokkra staði og þörf á urðunarstað fyrir höfuðborgarsvæðið.

FRAMTÍÐARHORFUR

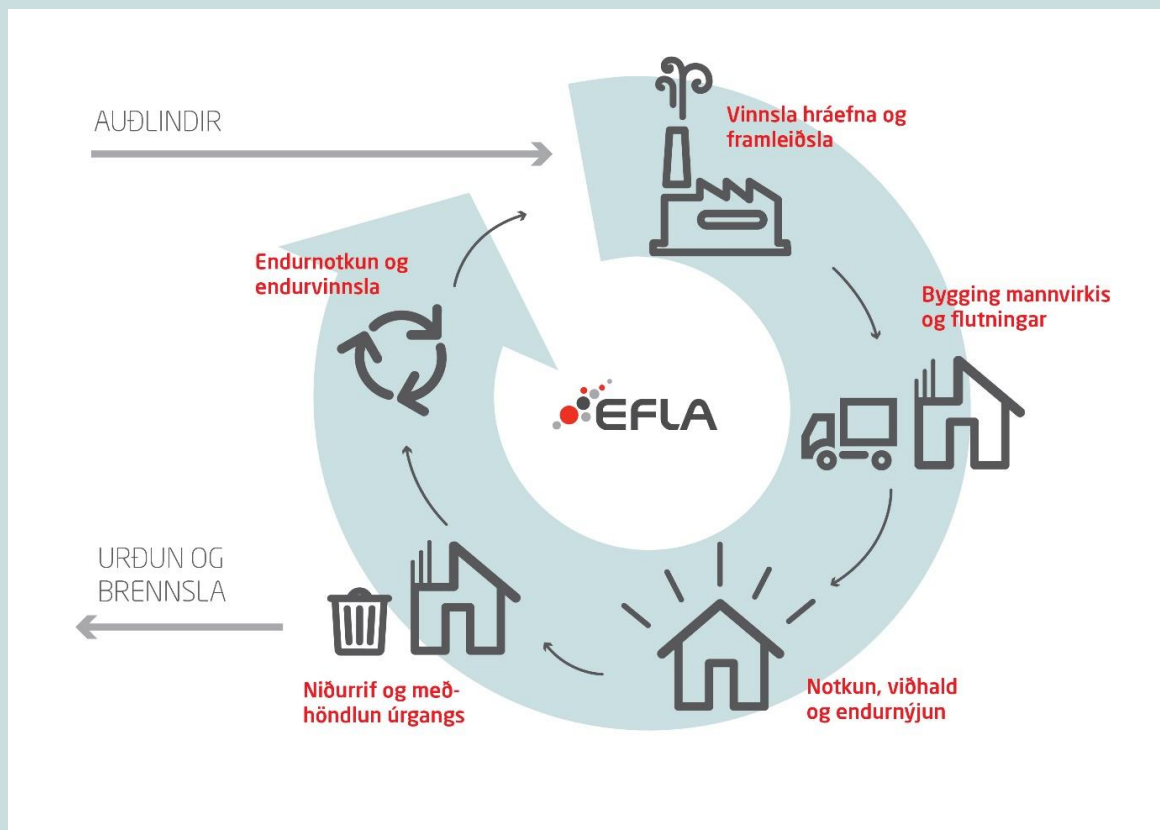
- Auknum mannfjölda og umsvifum hefur fylgt aukið magn úrgangs.
- Vitund almennings og rekstraraðila er að aukast varðandi mikilvægi þess að draga úr úrgangi og að auka og bæta flokkun, endurvinnslu/endurnotkun.
- Stefnur og áætlanir hjá hinu opinbera og einkaaðilum.
- Kröfur til flokkunar og nýtingar eru að aukast, markmið koma fram í reglugerðum.
- Framhald verður á breytingum til batnaðar í úrgangsmálum.
- Því fær þróun málaflokksins græna ör.

HVERNIG KOMUM VIÐ Á BREYTINGUM?

Breytt nálgun. Úrgangur getur orðið eða er auðlind!

Horfa þarf yfir allt vistferli vöru og þjónustu og tryggja að úrgangur verði afurð til endurnotkunar og endurvinnslu.

HVERNIG KOMUM VIÐ Á BREYTINGUM?

Of mikið af flokkanlegum og endurvinnanlegum úrgangi fer í urðun

(Gögn UST)

Urðaður úrgangur á Íslandi og samsetning

Table 7.3 Waste composition amounts for Managed Waste Disposal Sites (CRF 5A1a), in kt.

Year	Food	Garden	Paper	Wood	Textile	Nappies	Sludge	Inert	Industrial	Total
2016	68.7	2.4	17.3	5.1	5.8	8.6	5.2	44.4	0.9	158.4

Table 7.4 Waste composition amounts for Unmanaged Waste Disposal Sites (CRF 5A2), in kt.

2016	3.9	0.1	1.0	0.5	0.3	0.5	0.2	33.2	1.3	41.1
------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----	------	-----	------

HVERNIG KOMUM VIÐ Á BREYTINGUM? RÁÐLEGGINGAR

- Búið er að leiða ýmiss markmið í lög og reglugerðir. Framfylgja.
- Höfum sett stefnur og gert áætlanir. Fylgja eftir.
- Tryggja samkeppni.
- Auka úrgangsforvarnir, vistvæna hönnun, bæta innkaup, innleiða umhverfisstjórnun.
- Efla innviði og þjónustu. Auka fjármagn í málaflokkinn.

TAKK

